

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Industria de casă.

Înțelegem sub numirea aceasta toate lucrurile ce sunt de lipsă pentru oamenii din casă. Imbrăcămintea, uneltele și toate acareturile și mobilele, nu numai cele ce sunt neapărat de lipsă, ci și cele cari să folosească pentru po-doabe și înfrumșetări.

Unul dintre cele mai însămnate ramuri ale industriei de casă este fără îndoială, țesutul. Mâna îndemânică a țăranilor noastre, cari dela fire sunt ingenioase și vărsate în acest ram industrial, a pus în mirare și pe femeile cele mai cultivate ale societății omenești de azi.

Adunându-se deosebitele mustre de țesături din toate ținuturile locuite de români și făcându-se albumele în color, deschizându-se la Viena un deposit, apoi la expoziția din Sibiu și la cea dela București, ele a fost și sunt admirate și de străini, așa că, gustul și hărnicia femeii române a trecut departe și peste hotarale țării noastre.

Toate țesăturile acestea mai sunt și rentabile, pentru-că din câteva kilograme de lână bine aleasă și lucrată după mustre originale cu motive românești poți scoate un venit curat foarte însămnat în proporție cu materialul cumpărat și speșele lucrului.

Harnicele femei române din Săcele în părțile Brașovului, lucrează cu atâta istețime și pricepere tot felul de stoffe din lână, încât prin lucrul lor, prin finetea și curățenia materialului de lână, prin aranjamentul colorilor și prin trăinicia produsului lor fac concurență fabricelor de postavuri din țară și străinătate.

De aci urmează, că în interesul economiei casnice țărănești, țesutul și

războiul să nu lipsească din nici o casă românească.

Precum în trecut așa și în viitor, țăranul să-și păstreze portul și obiceiul. Să cultive regulat în fiecare an cât mai multă cânepă, în, să țină oi după putere, ca să aibă lână îndestulitoare, să-și procure bumbacul necesar și să se îndeletnicească a-și face și pregăti tot ce are lipsă pentru sine și pentru ai săi.

Astfel va putea înainta țăranul și în cele economice, când va produce el singur de ce are lipsă, când ce a învățat dela părinți va lăsa de moștenire și fiilor și ficelilor sale din industria de casă, silindu-să a o îmbunătăți și perfecționa. Lucrează bărbătește și-ți ajută singur în toate, și fi încredințat că rugându-te lui Dzeu, acela încă îți va ajuta!

Dușmanii verzilor.

Cum toate legumile, așa și verzele au mai mulți dușmani, cari une-ori nu numai că le împedecă în creșterea lor regulată, ci chiar le și nimicesc. Între acestia să numără: *purecii* și *omidele* de varză.

Purecii de varză sunt niște insecte surii-verzii, cari să grămădesc une-ori cu miile pe partea din jos a foilor pe cari apoi le mănacă și găuresc. Impotriva acestor insecte stricăcioase și uricioase, încă s'a născocit în timpul din urmă mai multe mijloace de stîrpire. Între acestea să numără Thanatonul și pravul de var.

Thanatonul este un fel de leșie de țâbac, care cu ajutorul unei pompe să stropește pe foile de verze. Dar' cum Thanatonul este veninos și poate să ajungă în căpătinile de varză, întrebuintarea lui nu prea e de recomandat. Mai de recomandat este pulverea de var, care să presară pe foile verzilor atacate și prin care să stîrpsc apoi în timpul cel mai scurt. Ploile mai reci încă sunt un dușman primejdios al pure-

cilor, după cari de regulă mor și să stîrpsc cu desăvârșire.

Omidile de varză încă sunt un dușman primejdios al verzilor, care une-ori le nimicește cu totul. Acelea provin dela fluturii albi, cari le depun ca ouă în dosul frunzelor acelor. Din ouăle acelea să desvoaltă mai târziu omidele, cari apoi ca toate omidele rod frunzele acelor, așa că une-ori rămân numai vinele. Cel mai bun mijloc de stîrpire al omidelor ar fi nimicirea fluturilor încă înainte de a apuca să depună ouăle. Dar' aceasta de regulă nu să prea face. De aceea nu ne rămâne alta de decât stîrpirea omidelor.

Stîrpirea omidelor de varză este un lucru cam greoiu și uricios totodată, de oare-ce acelea sunt niște insecte foarte puturoasă și apoi prin strivirea lor între degete să mărește încă și mai mult mirosul lor nesuferibil. Mai de recomandat este și pentru stîrpirea acelor pravul de var și cenușa, cari să presară în dosul foilor acelor, cu deosebire dimineața, până când adecă sunt pline de roauă, ca acelea să se poată lipi mai ușor de ele.

În timpul din urmă s'au mai făcut încercări și cu cultura cânepii de toamnă printre firele de varză, care încă a dat bune rezultate. S'a dovedit adecă, că omidele de varză, ca și gărgărițele din bucate, nu prea pot suferi mirosul cânepii, de aceea fug din verzării.

Soăderi și povețe.

Crepatul căpătinilor la verze încă să întâmplă une-ori, după-ce adecă acelea au ajuns o mărime anumită. Aceasta să întâmplă cam de regulă atunci, când pământul e prea gras și verzele au prea mult nutremânt. Prin crepatul acela, verzele își perd apoi foarte mult din prețul lor, de o parte pentru-că nu să mai pot vinde cu preț, de altă parte pentru-că dacă să lasă în starea aceasta, să pot strica chiar și acolo pe loc.

Dacă crepatul verzilor să întâmplă într'o măsură mai mică tot mai e rând și samă, de oare-ce într'un asemenea caz, cele crepate să taie pe rând și să întrebuintează în economia caznică. Dacă

însă acela să întâmplă într'o măsură mai mare, atunci trebuie luate anumite măsuri pentru împedecarea aceluia. Una dintre aceste măsuri ar fi mișcatul cât de puțin al verzelor din rădăcină, prin care apoi încetează pe un timp oare care creșterea mai departe. Mișcatul verzelor trebuie să se facă după o ploaie mai îmbelșugată și numai tare puțin.

Tăiatul verzelor pentru înăcrit să face de regulă cătră sfârșitul lui Octombrie, după-ce adecă să răcorește bine timpul, de oare-ce dacă să taie mai înainte, nu să prea pot păstra timp așa îndelungat în stare crudă. Cu cât verzele să pun mai târziu la înăcrit, cu atât să pot păstra timp mai îndelungat Economii noastre pun verzele la înăcrit de regulă numai după-ce întră în postul Crăciunului.

Verzele tăiate să pot păstra timp mai îndelungat și așa neînăcite, dacă să așază într'un loc mai zvântat cu o temperatură mijlocie, unde adecă să nu fie nici prea cald, dar nici frig de tot, ca să înghețe, de oare-ce verzele înghețate nu mai prea sunt așa bune pentru înăcrit. Anumite pivnițe să pot folosi cu bun succes pentru păstratul verzelor. Tot în pivnițe să mai pot păstra și verzele smulsă cu rădăcina, cari adecă să pun apoi primăvara în grădini pentru producerea sămânței de rând.

Ioan Georgescu.

Școala economică de repetiție.

Extras din ordinațiunea ministerială ung. reg. de culte și instrucție publică Nr. 66,569 dela 24 Sept. 1902 publicată sub titlul: organizațiunea și planul școlii economice de repetiție; ungurește: A gazdasági ismétlő-iskola szervezete és tanterve.

Cap. I.

Condițiunile organizării școlii economice de repetiție și obligativitatea organizării.

§. 1.

Școala economică de repetiție pe baza dispozițiilor §-ului 55 al art. de lege XXXVIII din 1868, și în senzul §-ului 50 al aceluiaș articol de lege este cursul de repetiție al școlii populare elementare comunele ce e a să înființa; al cărui scop este, că între obiectele de învățământ obligate în școala poporală elementară comună conform scopurilor generale ale legii de instrucție populare în cursul de instrucție repetitor să se împărtășească de îngrijire deosebită îndrumările practice înșirate în capitolul de lege amintit mai înainte referitor la economia de câmp și la ramurile ei laterale, și ca să se ajungă scopul legii exprimat în acelaș capitol referitor la fizică și istoria na-

turală, că aceste obiecte de învățământ să se predee cu deosebită privire la regiune și la modul de viață a părții precumpănitoare a părinților copiilor, sau într'un mod mai extins și folositor vieții poporului.

Conform acestora pe baza dispozițiilor §-ului 55 al legii de instrucție școala economică de repetiție, dupăcum conform împrejurărilor climei și solului din cutare regiune e lătită în general agricultura, economia vitelor, cultura poamelor, cultura viilor, legumăritul sau cultura pădurilor, — să vor acomoda acestor rami economici atât cu privire la organizațiune cât și cu privire la materialul de instrucție și la învățământul practic și astfel are să fie școala economică de repetiție cu direcție agricolă, pomologică, de vierit, de legumărit sau de pădurărit, fiind cu conziderare la raportul și influența împrumutată ce o au singuraticii rami agricoli unii față de alții.

§. 2.

Din §. 50 al legii de instrucție reiese clar, că comuna politică este obligată a să îngrijii conform legii de instrucțiune repetițională corespunzătoare pe sama copiilor obligați la învățământul de repetiție. Conform acesteia, fiecare comună, în care partea precumpănitoare a locuitorilor să ocupă cu economia, agricultura, cultura viilor, grădinăritul pomăritul sau cu pădurăritul și numărul copiilor de ambele sexe obligați la învățământul de repetiție ajunge la numărul de 40 cari de fapt locuiesc permanent în comună, o astfel de comună este obligată în baza §. 50 al art. de lege XXXVIII din 1868 a înființa și susține școala economică de repetiție.

Școala comună generală de repetiție ce a existat până acum în comună este de a să organiza în timp de un an dela introducerea ordinațiunii prezente în școala economică de repetiție, dacă în comună este învățător acomodat la conducerea școlii economice de repetiție.

§. 3.

Reprezentanța comună, după ascultarea opiniunii scaunului școlar comună, respective a curatoratului școlii de stat stabilește, că în conziderarea celor cuprinse în §. 1 ce fel de școală economică de repetiție o află necesară de susținut.

§. 4.

Școala de elevi de industrie existentă în comună numai în acel caz liberează comuna de obligământul organizării școlii economice de repetiție, dacă sau partea preponderantă a locuitorilor comunei să ocupă cu industria, sau dacă numărul celor obligați la învățământul de repetiție — dar' cari nu să pot îndruma în școala pentru

elevii de industrie, respective de comerț, — nu atinge numărul de 40.

Dacă ajunge la 40 numărul celor obligați din o comună, — fie ei afară sau în interiorul comunei și nu s'ar putea îndruma în școala elevilor de meserii sau comerț — neincăpând și nefind ei elevi de industrie sau comerț, — este a să organiza școală separată economică de repetiție.

§. 6.

Două sau mai multe comune cari nu sunt mai departe una de alta — socotind dela centrul comunelor — de 3 și 7 a zecea kilometri să pot asocia cu îngăduirea comitetului administrativ pentru înființarea unei școlii economice de repetiție, dar' numai în cazul, când numărul total al copiilor obligați la instrucțiune din acele comune în etatea dela 13 — 15 nu trece de 60.

În acest caz teritorul de praxă pe cât posibil în totdeauna trebuie ales între cele două comune, sau școala trebuie organizată în comuna din punctul central al comunelor asociate. Excepțiunea are loc, dacă mai multe comune să asociază pentru organizarea unei școlii economice de repetiție cu învățător specialist. În acest caz învoiala o pot face comunele.

§. 7.

Dacă între cei obligați a cerceta școala economică de repetiție cel puțin 50 sunt fete, instrucțiunea economică de repetiție este de a să distribuie în două grupe, respective este a să organiza școală de repetițiune deosebită de băieți și de fete.

În acest caz băieții și fetele sunt a să instrua cu totul deosebiți și pentru școala de fete sunt a să instituie învățătoare cualificate, sau în lipsa acestora femei culte cualificate pe cale practică din economia casei, legumărit, cultura galițelor, a animalelor de casă, îndeosebi din cultura animalelor cornute și lăptărit, cusutul albiturilor și al hainelor, cultura cânepei și a inului, cu aceea destinațiune clară, că fetele, să se poată pregăti cu deosebită îngrijire pentru chemarea lor de femei.

În aceste școlii instrucțiunea de repetițiune a fetelor să acomodează și în ce privește învățământul din obiectele pentru cunoștințele generale în cadrul planului și materialului de învățământ stabilit.

§. 8.

Pe lângă școlii populare elementare de stat, este neapărat să se înființeze — cu concursul specificat mai jos al comunei — școală economică de repetiție, dacă sunt în comună cel puțin 20 obligați la învățământul de repetiție al acestei școlii. (Va urma).

Cultura pomilor.

Știut este obiceiul comun, că deși pomilor li s-a da o cultivare convenită înainte de a ne îmbia recolta, — nu s-a cultivă însă îndeajuns pomii și după culesul fructelor lor. Acum, când de pe un rând de pomi, cum e cireșul, caieșul, părul s'au cules fructele, o deosebită îngrijire e de dat acestora, mai ales, că dela îngrijirea lor de aci înainte atârnă producția lor în anul viitor.

Fiind circulația sucului la acești pomi, precum și la alții, foarte abundă în timpul creșterii fructelor, după ce fructele s-a culeg, s-a întrerupe circulația aceluși suc. — În timpul acesta vedem adeseori la cireși și caieși o curgere a succului, care prefăcându-să în mazăgă este adăpostul potrivit pentru dezvoltarea bureților sporadici, cauzând un fel de morb acestor pomi, în urma căruia crengile mai mici sau și cele mai groase s-a usucă. Aceste trebuie să le curățăm, ceea-ce e a-să face acum mai cu înleznire, de cât toamna sau primăvara când în lipsa frunzelor, nu e ușor a-le deosebi cele uscate și molipsite, de cătră cele traince.

Cu atât mai vârtos s-a recere îngrijirea și a solului acestor pomi acum, cu cât, dacă în lunile Iulie și August s-a sapă împrejurimea lor, ca încă lumina și căldura puternică a soarelui s-a facă productiv pământul, astfel s-a pune temelie unei puternice dezvoltări și a productivității acestor pomi pe anul viitor. La acești pomi s-a adevărește zicala »precum îi grijesti, așa-ți și rodesc«.

Sfat pentru apărarea vitelor de muște.

Să știe de toți cât de mult supără în timpul verei muștele atât caii cât și vitele cornute (mai ales muștele de cai și musculițele).

Ele nu lasă aceste animale s-a se odihnească în liniște, nici a mânca atât în grajd cât și la pășune.

În timpul verei mai ales, caii s-a bat grozav de muscă, isbind aproape continuu din toate picioarele ca s-a se apere de muscă, astfel ca de unde în loc s-a odinească în grajd sau drumuri când sunt oprți ca sa răsufle, ei pierd puterile lor luptându-se cu muștele, cu atât mai mult dacă mai au și coada retezată.

De asemenea vitele cornute și în deosebi taurii au mult a suferi din cauza

muștelor, care s-a așează în număr foarte mare pe grebăn unde nu poate ajunge vita cu coarnele sau coada

Pentru a apăra animalele de muște, s'a încercat a ținea grajdurile întunecoase cu perdele la uși și la ferestre, lucru nepractic căci chiar dacă n'ar fi nici o muscă în grajd, ele sunt aduse de afară cu caii care vin de pe un drum sau caii și vitele care vin dele pășune; în afară de asta, în grajdul închis este prea mare căldură și ventilația oprită, în cât mirosul atât de greu de suportat din urina de cai strică aerul pe care-l respiră caii și vatămă ochii.

Acest procedeu de altfel nu folosește multe, dat fiind modul de evoluțiune al muștei calului. (*Gastrophilus equi*). Asupra acestei din urmă chestiuni nu insist în acest loc, întâi că nu întră în scopul pe care voesc a-l atinge prin acest articol, care este a da un sfat practic și popular, și al doilea că această chestiune s-a găsește destul de bine descrisă în ori-ce zoologie.

O lungă practică mi-a dat mijlocul de a apăra caii și vitele cornute de acești oaspeți așa de supărători și de a da cailor mai ales, mijlocul de a putea mânca liniștit, precum și odihna ce le este așa de trebuincioasă atât în grajd cât și în timpul stațiunii la drum, când sunt oprți pentru a răsufli.

Am încercat în acest scop diferite substanțe, chestiunea preocupându-mă în deosebi, de oare-ce în literatură veterinară nu am găsit sub acest raport nici o indicațiune specială.

Din toate substanțele întrebuițate, am obținut rezultate în adevăr admirabile prin întrebuițarea *oleului empiromatic* (*Ol. corn de cerb crud*).

Modul de întrebuițare este foarte simplu: din acest olei, s-a toarnă pe cănepă sau o bucată de vată, și s-a unge calul de sub coadă până jos între picioare dinapoi sub burtă, pe laturile și fața peptului, laturile gâtului și spinare, trecând peste aceste părți cu o cârpă muiată în acest ulei, care nu vatămă cătuși de puțin pielea, nu provoacă iritațiuni sau ori-ce alt efect vătămător calului.

Pentru vitele cornute s-a ung părțile unde de obicei s-a așează muștele, anume grebănul și spinarea.

Nu trebuie uns cu mult oleiu deodată, ci cu cârpa muiată bine s-a trece peste părțile corpului arătate mai sus și s-a repetă aceste ungeri la câte 2 până la 3 zile.

Sudoarea nu spală complect acest olei, în cât chiar nădușind calul, oleiul s-a păstrează pe piele.

Din cauza mirosului acestui olei, care nu-mi pare de loc neplăcut, fug muștele și lasă animalele neturburate căci în adevăr nimic nu poate impre-

siona mai rău ca întrând într'un grajd, s-a se vadă caii bătând din cap și coadă.

Cu complectarea acestui mod de tractare, este recomandabil ca în lunile Februarie, Martie și Aprilie s-a să se administreze cailor câte 2 grame de acid arsenios, timp de 15 zile în grăunțe; iar gunoiul cailor în care s-a găsească larvele muștelor s-a fie distrus prin ardere sau îngropare imediat ce s-a scoate din grajd, aruncându-se în groapă și acoperindul cu pământ, căci din larvele acestea sub influința căldurei s-a dezvoltă musca calului.

În modul acesta s-a scapă complect grajdul de muște, prin ungerea cu oleiul sus arătate, s-a terește de aducerea de nou muște din afară, de pe drumuri, pășune, în grajdul deja curățat prin tratamentul cu arsenic; și în mod vremelnic (pentru toată vara) de neliniștea ce produc aceste muște.

Oleiul empiromatic are avantajul că este foarte eficient și nu s-a trece mult pentru fie-care dată la unsul cailor; un chilogram ajunge pentru doi cai mai mult de o lună jumătate.

Cred că prin acest mijloc foarte simplu și eficient s-a aduce cel mai mare bine cailor și vitelor cornute așa de chinuite în timpul căldurilor din cauza muștelor; folos pe care-l vor putea aprecia în destul numai aceia cari posedă cai și vite.

Hugo Bauman,
medic veterinar.

„Albina“.

Serate de-ale meseriașilor români.

Ședința literară a 6-a, ținută în 28 Iunie n. c., în localitățile »Reuniunii socialilor români din Sibiu«, ne-a descoperit date importante din trecutul uneia dintre vechile societăți ale meșteșugarilor români.

În cuvântul de deschidere al ședinței președintele reuniunii, dl Victor Tordășianu, între altele ne-a împărtășit adecă, că mulțămită bunei voințe a deșteptului protopresbiter, dl Nicolae Borzea din Făgăraș, harnicul notar al »Reuniunii române de argăsitori din Făgăraș«, dl Ioan Berescu ne-a transmis un raport, din care reiese, că în Făgăraș, a existat din vechime »Țechiul tăbăcarilor«, organizat pe temelie diplomele împăratului Carol al VI-lea și al principelui Racoți al II-lea. Originalele acestor diplome în limba latină pe pergament, cu sigile de ceară și în cutii s-a păstrează la președintele »Țechiului tăbăcarilor« numit și recunoscut dela anul 1880 de »Reuniunea română de argăsitori din Făgăraș«. La Reuniune s-a mai găsească obiecte vechi, datând dela anul 1643, iar registre și protocoale dela anul 1790.

Pe când înainte cu 20—30 ani meseria tăbăcării era în floare, astăzi după-ce piei din România nu să mai pot aduce ca mai nainte și mai ales în fața concurenței fabricilor ia numai vegetează. Acestea sunt și cauzele, din cari astăzi abia să mai îndeletnicesc cu această meserie 32 familii din Făgăraș.

Scopul Reuniunii după statutele aprobate în 1880 este a) înaintarea și progresul membrilor și ajutorarea acestora dintre ei, cari fără vina lor au ajuns la sărăcie, cum și ajutorarea bolnavilor din societate; b) ținerea bunei ordine în privința elevilor față cu argăsitorii și c) înființarea unui magazin pentru păstrarea pieilor verzi, cumpărate spre vindere între membrii cu prețul de cumpărare și un magazin de vânzare.

Membrii ai Reuniunii pot fi numai cei-ce să ocupe cu meseria pe teritoriul Făgărașului, bărbați, femei și minorenii, cești din urmă exerciându-și drepturile prin plenipotențiați. Membrii solvesc o taxă de 20 cor. odată pentru totdeauna și 50 fileri taxe la pătrar de an.

Reuniunea are în fruntea sa: 1. Comitetul dirigent, constător din preșident, vicepreșident, notar, cassar, raționist, avocat și 9 membri, toți aleși de adunarea generală pe 3 ani. 2. »Comitetul revizoral« din 3 membri, aleși pe 3 ani și cu dreptul de a controla birourile, a scontra cassa și în caz de lipsă a conchema însuși adunarea generală. 3. »Comitetul pacificator« din 6 membri ordinari și 2 suplenți. Jumătate din membrii acestui comitet să aleg de adunarea generală, iar cealaltă jumătate de către elevi și sodali pe câte 1 an. El funcționează de sine stătător cu preșident și notar ales din sinul său. Chemarea comitetului pacificator este a petrecta și decide asupra divergențelor (neînțelegerilor) dintre stăpâni și calfe și ucenici.

E caracteristic, că președintele Reuniunii, care să numește de membri în graiul zilnic »Țehiu-meșter«, agrăiește în adunări pe membri cu »Meșteri Dumneavoastră!« în loc de »Domnilor« cum să obicinuește la alte societăți.

Societatea astăzi dispune de puțină avere, dar' pe timpul țehiurilor a ajutat bisericile române din Făgăraș cu mii de floreni. Astfel în 1878 au făcut la biserica gr.-or. de acolo un prapor în preț de 1000 cor.

Membrii societății astăzi să ocupe exclusiv cu argășitul pieilor de oaie, mai sles lucrute în alb și foarte rar în negru sau roșu. La lucrarea pieilor să folosește »scumpia« (un fel de floare ca trifoiul), adusă cu vagoanele din Bulgaria. Pieile crude să cumpără din Făgăraș și jur, apoi din Brașov, Sibiu, Mediaș, Sighișoara, Cetatea-de-baltă etc., iar cele lucrute să desfac cam tot în aceleași orașe, dar' mai ales în Brașov.

Președintele Reuniunii astăzi e Ioșif Ciora, notar Ioan Berescu și cassar Vasile Țințar.

Cât preț să punea în vremea veche pe meserii și cu câtă sfințenie să purtau meseriașii noștri față de așezămintele lor, o dovedește următoarea formulă a jurământului, când intra vre-un măiestru în societatea din Făgăraș:

»Doamne, Isuse Christoase ajută-ne! În numele atot Creatorul, a sfintei Treime: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, jur eu cu numele (N. N.), că voiu ținea poruncile onoratului Țehiu și voiu asculta pe cei mai mari și meșteșugul din mâna mea nimănu nu-l voiu da. Și la judecată voiu lua sama și nu voiu părtini nimăruia fără sufletul meu. Așa să-mi ajute Dzeu«.

De încheiere dl Tordășianu exclamă cu cuvintele dlui protopop Borzea »dare-ar bunul D-zeu ajutorul său, ca toate lucrurile și întocmirile sociale ce le vedem, precum și această societate să nu apuce pe calea decadenței, să le vedem iarăși în vigoare, iarăși reînviat și cu puteri nouă de viață să-și continue calea!«

Intrați în însași ședința literară, notarul reun. dl St. Duca cetește procesele verbale ale ședințelor administrative, iar' după dsa, corul improvizat al dlui Ioan Stănciu, măiestru zugrav a cântat cu simț câteva cântece corale; sodalul măsar dl Ioan Hedu, urcând pentru prima oară tribuna, ne-a procurat multă veselie cu »Pocăința bețivului«, de Speranță, mica școlărița Maria Colesanu, a plăcut în poezia »Intristarea, de Alexandri; dl Nicolae Ișan ne-a înveselit și de data aceasta cu mai multe cântece hazlii; dșoara Constanța Buzdughină ne-a predat cu destulă naivitate poezia »La oglindă«, de Coșbuc sodalul cismar dl Codrea Popa, cu un basso puternic și cu o voce curată, moale, ne-a captivat toate simțirile, executând »Cântecul haiducului« și secerând nefărșite și binemeritate aplauze. După recitarea potrivită a poeziei »Rea de plată«, de Coșbuc, prin dl I. Hedu, a urmat baritonul nostru, dl Ioan Stănciu cu doina din »Moșul Ciocărlan«, ce ne-a încântat și fermecat.

Terminat programul, între asistenții cam 100 la număr s'au sortat 11 broșuri folositoare.

Dl Tordășianu având să părăsască pe câte-va săptămâni Sibiuul, mulțamește participanților și-i roagă să aziste și la lucrările ulterioare ale Reuniunii ce să vor conduce cu vrednicie de harnicul nostru comitet în frunte cu zelul vicepreșident dl C. Poponea și de notarul dl St. Duca.

»Căldătorul«.

Lucrările agricole în luna Iulie.

În luna aceasta să urmează cu seceratul grâului ca și al altor cereale, cu treeratul și îngrijirea semințelor puse la magazie. Să știe că aceste lucrări agricole nu să pot isprăvi toate în luna Iunie, deci ele să mai fac și în Iulie. Îndată după ridicarea grânelor de pe câmp, ar trebui ca toate locurile de miriște să se are cât să va putea mai la suprafață, ca astfel toate semințele de ierburi vătămătoare să fie acoperite de pământ. Aceste semințe, la cea mai mică umezeală vor încolți și vor crește, și când locul este acoperit de verdeată să grăpează locul în lung și de-acurmezisul, ca astfel toate buruienile să fie desrădăcinate și uscate de căldura soarelui. Astfel de lucrări să fac de agricultorii din străinătate și sunt bine făcute, fiindcă numai cu modul acesta își pot scăpa sămănăturile câmpului de fel de fel de buruieni vătămătoare la creșterea acestor sămănături. Toate ogoarele (arăturile) făcute în luna Maiu și Iunie, în această lună să ară a doua oară, însă de această dată arătura să face de-acurmezisul locului, ca brazdele să se fărâmițeze mai bine. Aceste arături să fac mai la suprafața locului. În Transilvania, după ce au trecut două săptămâni dela această arătură, agricultorii săteni grăpează locul ca pământul să se mărunțească și mai bine. Această lucrare mie însă îmi pare de prisos, cu atât mai mult cu cât să știe că dacă în pământ să găsește puțină umezeală, flora microbiană să găsește în deplină activitate în înmulțirea ei și la asimilarea azotului în tolosul sămănăturilor cari au a să face în toamnă.

Seceratul ovășului. Pe la jumătatea acestei luni sau chiar pe la sfârșit, să începe sereratul ovășului, care ca și treeratul, să face cu aceleași instrumente agricole. La hectar ovășul poate să producă dela 8—70 hectolitri. Ovășul să întrebuințează la hrana animalelor și a pasărilor de curte, la facerea pâinei, care este foarte hrănitoare, și amestecat cu orzul la facerea berei.

La cai, ovășul să dă după ce au trecut două luni dela secerat. Piele de ovăș să pot da ca hrană la toate vitele când sunt bine păstrate și sunt mai hrănitoare decât piele de orz.

Macul, dacă s'a copt să zmulge sau să taie cu seceră sau cu un toporaș, după secerat să face mici snopi, care să fac glugi, să lasă 15 zile în bătaia soarelui și după aceea să treeră, sau să bate cu un băț. După treeratul semințelor să dau la ciur de două ori ca să se curețe bine, să pun la magazie unde să păstrează până la vânzare. Macul produce la hectar 20—26 hectolitri. Uleiul ce să scoate din semin-

tele de mac să întrebuințeze în bucătărie ca și untul de lemn, etc., iar turtele la hrana vitelor și trunchiulețele la încălzitul cuptoarelor.

Inul. Când s'a sămănat numai pentru fuior să recoltează până ce nu s'a copt semințele; iar când s'a sămănat și pentru semințe, atunci recolta să face după ce semințele s'au copt. Inul să smulge din pământ cu multă băgare de seamă, ca tulpinele să nu să rupă și semințele să nu se scuture. Smulsul inului să face mai bine când pământul are puțină umezeală. După smuls să fac mici snopuri (mănuși) care să leagă cu teiu, cu paie sau chiar fire de in mai mici. După recoltă inul să usucă la soare, și după ce s'a uscat să bate pe un scaun ca să se scuture semințele și foile.

În timpul uscatului inul nu trebuie lăsat afară ca să cadă roua pe el, nici ca să fie plouat.

Topitul inului, după ce inul s'a uscat și s'a bătut scoțând semințele, să topește în apă stătătoare, unde să lase 4—5 zile ca să se topească. După topit să spală bine, să usucă, să bate și să meliță, apoi să dărăcește și să perie. Inul poate să producă fuior 4—600 kgr. și sămânță 3—500 kgr. Din semințe să scoate ulei care să întrebuințeze etc., iar turtele la hrana vitelor.

Bobul și bobșorul, să recoltează mai mult în pârghă decât prea copt, recolta să face cu secerea sau cu coasa, să facă mici snopuri cari să clăesc. După ce s'a adus acasă dela câmp să facă stog până ce să treeră. Bobul produce la hectar 20—40 hl. Să întrebuințeze la hrana omului și a animalelor.

Muștarul să recoltează ca și rapița, când trunchiulețele au început a îngălbeni, iar foile să cadă, după recoltă să duce la arie unde să treeră, semințele să păstrează mai bine în pleava lor în magazie până ce să usucă bine, după aceea să vântură.

Muștarul poate să producă la hectar dela 12—15 hectolitri. Din semințele de muștar negru să facă ulei, iar semințele muștarului alb să întrebuințeze mai mult la facerea muștarului ce să întrebuințeze în economia domestică.

Lintea să cosește dimineața până ce nu s'a ridicat roua, după cosit să mai lase vre-o câteva zile în bătaia soarelui, după aceea să treeră; iar boabele să păstrează în magazie până ce să întrebuințeze la hrana omului, sau mai iute la fabricarea făinei de grâu. Lintea poate să producă la hectar 15 până în 30 hectolitri.

(Va urma.)

Știri de tot felul.

Invitare la teatru român în Orăștie. Suntem informați, că artistul Zaharia Bârsan va da cu concursul dsoarei Olimpia Brașovean și a dlui N. Baila elevi ai conservatorului din București, — o frumoasă serată teatrală Joi, în ziua de 2 August (sf. Ilie) în sala dela hotel Transilvania din Orăștie. Inceputul la 8 ore seara. Prețul locurilor: Fotoliu 2 cor. 50 fil.; locul I: 2 cor. locul II: 1 cor. 80 fil.; locul III: 1 cor. 50 fil.; locul de stat: 1 cor.; galerie 50 fil. Logia 10 cor.

Program:

1.) »Frații« Dramă într'un act, de Herman Bang. 2.) Declamație. 3.) »Furtuna Casnică« Comedie într'un act, de Paul Ferien. După teatru umează dans.

Onoratul public din loc și jur este invitat a-să folosi de această ocaziune binevenită și a lua parte la serata aceasta teatrală, ca și care în Orăștie nu s'a văzut de mult.

Fundațiunea Regelui Carol de un milion lei. Regele Carol al României din prilejul jubileului său de de 40 ani de domnie, a dăruit un milion de lei »Fundațiunei Carol I« creată de El la 1891. Din suma aceasta va fi mărit palatul bibliotecii Fundațiunii, iar cu o parte din bani vor fi ajutoari studenți săraci.

Cununie. Dl Ioan Rob și dsoara Lucreția Belei își vor serba cununia religioasă, Duminecă în 5 August st. n. a. c. la 5 ore p. m. în biserica gr.-or. română din Orăștie.

Chemarea sub arme a rezerviștilor honvezimei. Contrar știrilor lansate până acuma, ministrul pentru apărarea țării a dat ordin telegrafic, ca rezerviștii, honvezimei să fie chemați sub arme pe timp de 35 zile începând cu ziua de 21 n. l. c. Fie-care companie va primi 16 rezerviști, cari vor sta sub comanda aproape exclusivă a ofițerilor în rezervă, deoarece ofițerii activi sunt ocupați cu instrucțiunea recruților.

Greva lucrătorilor de mine din Brad. Precum să anunță din Brad, lucrătorii de mine încă continuă cu greva lor, la ce s'a sistat lucrul pe 2 săptămâni cu condițiunea, ca trecând intervalul acesta, lucrătorii iarăși să reia lucrul. Între pretenziunile lucrătorilor este una, a să șterge însoțirile de conzum. Cu bună seamă vor fi însoțiri de acelea, cari cu cămătărie prea mare vor stoarce pe bieții muncitori. Pretind mai departe, a nu să întrebuințe pentru cercetare mașina cu razele Röntgen.

Știut este, că muncitorii înghit în stomach anumită cantitate de aur și pentru constatarea aceasta, s'au introdus mașina cu razele Röntgen.

Inveninări la expoziția din București. Mai mulți, cari au vizitat Expoziția din București s'au bolnăvit, deoarece li-s'a dat într'un birt al Expoziției mâncări ferte în vase de aramă. Vineri s'a întâmplat chiar și moarte prin inveninare. Un student medicinist, Gherman, a consumat o înghețată în pavilionul austriac. Imediat i-s'a făcut rău și peste o jumătate de oră a murit. Un școlar cu numele Wachmann, care a prânzit Vineri în pavilionul austriac, s'a bolnăvit grav și viața e în mare pericol. S'a constatat că inveninările au provenit din vasele de aramă, în care au fost pregătite și păstrate mâncările. S'a pornit cercetare.

În Satul nou de sus de lângă Baia mare s'a înființat o reuniune de consum, care să va deschide la 29 Iulie st. n. Cu această ocaziune tinerimea academică din acea împrejurime va da în numita zi o petrecere împreună cu concert. Venitul este destinat pentru acoperirea cheltuelilor de înființare a reuniunii. Programul sărbătorilor este așa: La oarele 10 liturghie, la 11 $\frac{1}{2}$, binecuvântarea localului și cuvântarea ocazională. La 1 p. m. prânz comun. La 2 $\frac{1}{2}$, petrecere populară. La 6 concert. La 7 $\frac{1}{2}$ dans. În 30 Iulie excursiune pe muntele Igniș. Patronul petrecerei: Dr. Cornel Breban. Comitetul: Iosif Stan, președinte, M. Lupan, Emil Câmpeanu și Nicolae Ciolte și alți 10 membri din sinul tinerimei academice.

La fondul de 20 fileri al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« sa'au mai făcut următoarele contribuiri: oaspeții dela ospățul dlui Scarlat Ilieș cu dsoara Maria Chidu, dăruiesc suma de 7 cor. 20 fileri. Petru Tălmăcian econom 20 fileri.

Petreceri. Tinerimea română din Turda și împrejurime invită cu toată stima la petrecerea de vară ce să va aranja Duminecă în 5. August st. n. 1906, în sala hotelului »Europa« din Turda. Inceputul la 8 ore sara. Venitul curat este destinat spre scopuri filantropice.

— Inteligența română din Reghin invită cu toată stima la petrecerea de vară, ce va aranja-o Vineri, la 10 August n. a. c. în pavilionul din parcul orașului Reghin. Venitul curat e destinat pentru scop filantropic. Inceputul la 8 ore sara. Cetitorii acestei invitări sunt rugați a-să conzidera invitați.

Din Sinaia să comunice, că anul acesta este o aglomerație enormă de lume. Timpul fiind foarte frumos, vizitatorii vin din ce în ce mai mulți.

Din Rusia. La Petersburg s'au strâns din Rusia 60000 soldați credincioși Țarului. De 3 zile vin neîntrerupt trupe la Petersburg. Să svonește, că Țarul are de gând să ordoneze confiscarea foilor. — La Tver au avut loc turburări sângeroase între țărani și soldați. Foarte mulți au murit din ambele părți. S'a proclamat starea de asediu. La Sysran a fost un incediu uriaș. Orașul a ars total. Mai multe sute de oameni au ars de vii.

Secerișul în România. Recolta grâului în România este cea mai bogată dintre recoltele celor din urmă 40 ani. S'au produs 24 hectolitri grâu pe un hectar. Producția totală e prețuită la 46 milioane hectolitri.

Generalii ruși dela Port-Arthur. Comisia însărcinată să cerceteze cine e de vină că Port-Arthur a căzut în mâinile Japonezilor, a constatat, că predarea cetății Port-Arthur a fost o crimă mare și va face propunere ca Stössel, comandantul suprem dela Port-Arthur pe vremea războiului, să fie degradat și condamnat la moarte prin glonț, generalul Fock să fie degradat și condamnat la pierderea rangului și 20 ani muncă silnică, generalul Reisz la pierderea rangului și deportație în Siberia, iar' locțiitorul suprem al Țarului în Mangiuria Alexejew și mai mulți ofițeri înalți să fie condamnați la dorgatoriu împărătesc. Comisia va face raport și propunere Țarului despre toată afacerea.

Inmulțirea gendărmăriei După cum să vestește gendărmăria să va înmulți așa de tare, că în fiecare sat, unde va fi notar, să fie un post de gendarm atât de mare, cât pentru fiecare comună să se vină 2 gendarmi, cari să petreacă în comuna respectivă barem 24 ceasuri pe săptămână; afară de asta în fiecare cerc vor fi 2 gendarmi călări.

Puterea cântării. (O aventură miraculoasă). Ziarul englez „Daily Mail” scrie despre o aventură a dnei Underwood, soția unui bogat american din New-York. Ea a mers în calea bărbatului său, care să afla de câteva zile într'o pădure la vânat. S'a rătăcit însă și a apucat-o noaptea în pădure. Deodată ia aude un răget înfricoșat și un leu uriaș o trânti la pământ. Leul sta mugind deasupra ei, iar' ia plângea știind ce moarte o așteaptă. Deodată își aduse aminte că a cetit undeva, că animalele devin blânde prin cântarea ome-

nească. Ia început să cânte tot mai tare și mai frumos. Leul a devenit blând ca mielul. Toată noaptea a cântat d-na Underwood, iar' leul ședea comod lângă ea și numai o labă și-o mai ținea deasupra ei. Dimineața veni bărbatul și auzind din depărtare vocea soției sale, ochi și trase un glonț în capul leului care căzu mort lângă doamna, care la auzul detunăturii leșinase.

Londra în cifre. O statistică mai nouă asupra Londrei ne dă următoarele date interesante: Poporațiunea Londrei-unite, azi e de 8 milioane și jumătate. Sporul anual al populației în Londra e de 87 mii suflete. Tot la 2 minute și jumătate caz de moarte. Londra are mai mulți jidovi decât Palestina întreagă, mai mulți catolici decât Roma. Lungimea ulițelor ei e de 16 mii kilometri. Pe fiecare sută de locuitori să vin câte 31 de perde vară, fără ocupație, de unde ușor să și poate explica că de ce sunt anual în evidență la poliție câte 125 mii de criminali și delicuenți. Stomachul Londrei consumă la an 54 mii de vite cornute, 600 mii de berbeci, 8 milioane și jumătate pasări și galițe, 450 milioane de funți pește, 578 milioane de ostrige și 580 milioane litre de bere.

O observație interesantă. Precum cântarea armonioasă omenească are influență și asupra celor mai fioroase și rapide animale, așa nu de mult a observat un fermier din Florida, că pe când nevasta lui șezând în grădină la umbra unui pom cântând, a început a să mișca și coborî omizile din pom în număr ce ia atras atențiunea. Voinț fermierul ca prin cântare să-și stârpească toate omidele, a pus pe nevastă-sa să cânte în continuu. Numai după-ce s'a dovedit prea slabă vocea de mai înainte, a angajat o trupă de muzicanți spre acest scop. Să zice, dacă e a crede, că omizile nu numai, că de voie bună să coboreau, ci amețite cădeau la pământ. Nu s'ar putea proba și la noi acest mijloc de stîrpirea omizilor?

În comuna Sisesti comitatul Sătmar, cu ocaziunea săpării unui fundament pentru zidire în ograda lui Aron Lóvi s'a găsit 17 globuri mari de aur. Globurile acestea toate au fost singuratic învăluite în pânzătură. Cum a ajuns acelea acolo și sub ce împrejurări, nu să știe.

Corneliu Demeter, Apotecar în Orăștie, Apoteca N. Vlad are de vânzare »peronospin« mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporiei, la stropirea viilor.

Acesta e probat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit a fi mai cu

efect ca piatra vânată sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lesne. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 40 fil. Fiecare pachet e provăzut cu numele meu, și cu instrucțiune de întrebuintare.

Stropirea cu »Peronospin« e mai bine dacă să face în zi senină; pe timp-noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar' »Peronospin«-ul, afară de vii să poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpene, cum și la stîrpirea omidelor și insectelor sticacioase la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la trandafiri fără var), și la desinfec-tarea cotețelor de galițe. 4

Reclama e sufletul comerțului. Nici ideie nu ne putem face până unde ajunge reclama în America.

Sunt reviste cari într'un singur număr publică anunțuri de 600000 lei.

Ziarele și revistele americane au însă un control sever ca nu cumva să se strecoare anunțuri înșelătoare.

Totuși să citează cazuri nostime.

Așa, ziarele anunțau că pentru 50 bani să trimită o »magnifică« fotografie a președintelui Statelor Unite.

Cine n'a trimis 50 bani?

Ce le-a venit?

O marcă postală cu chipul președintelui!

Altul asigura că cine va trimite 5 lei, va primi în schimb mobila unui salon.

Cei cari au dat parale, s'au pomenit cu — fotografia mobilelor.

Sfaturi și povețe.

Cum să curăță vinul de gust-umed? la un morcov și după ce l'ai copt în cenușe de jar, acată l în vasul cu vin și lasă l acolo vre o 6—8 zile. Dacă vinul nu și a pierdut gustul, toarnă și un jumătate kgr. de unt de lemn curat, care va rămânea de-asupra vinului și va trage la sine tot gustul de mucegaiu.

Cum să pregătesc dulceturile și compoturile cu miere de stup? Mierea de stup mai întâiu trebuie destilată astfel că la miere să adauge puțină apă și lapte și apoi să ferbe așezând vasul cu miere într'altul cu apă ca căldura focului să nu o atingă de-adreptul și să nu capete gust de ars. Spuma să delătură cu diligență și când nu mai spumegă i-să adauge un păhar de cognac bun și procedura e terminată. Cu mierea aceasta poți pregăti ori-ce fel de dulceață și compot.

Vinul care să întinde (cu bale) să vindecă prin turnarea a două albușe de ou tot la 100 L. vin.

*

Păstrarea pomilor găunoși. Ei să pot păstra și să poate avea încă mult timp roade, dacă să umple scorbura cu lut, care după ce s'a netezit, să unge cu păcură ca să nu-l spele ploaia.

Dum. 8-a după Ros., gl. 7 sft. 8

Dum	16 M. Antinogen	29 Marta
Luni	17 M. Marina	30 Avdon
Marti	18 M. Emilian	31 Ignat L.
Merc.	19 C. Micrina	1 Aug. Petru
Joi	20 S. Proroc Ilie	2 Porjuncula
Vineri	21 C. Sim. și Ioan	3 August
Sâmb.	22 M. Magdalena	4 Stefan

Redactor resp. **GEORGE SUCIU.**

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Del. 1—7 Aug. st. n. 1906.

1 August. n. — Alparét, Egerhát, Felsőbajom, Felsőör, Gyékényes, Kutti, Lubina, Miklósvár, Nagypalád, Námesztó, Nyárádszereda, Nyírlugos, Oláhszentgyörgy, Óriszentpéter, Petris, Szepesófalú, Tab, Töketerebes. — **2.** Alsószopor, Belényes, Brood (Szlávia), Cséffa, Felsőszvidnik, Gyöng, Hajdudorog, Illok, (Szerém.), Kisszolyva, Kőrös (Belovärm.), Malaczka, Miholjac (Verőczem), Nemetujvár, Pakrac (Pozsegam.), Sámson, Söjtör, Trencsén, Verebely (Verőczem.), Volócz. — **3.** Bánokszentgyörgy, Csáktornya, Déva, Körmöcbánya, Mezómehes, Resziczabánya, Tiszafüred, Vajdarecse, Vaskoh. — **4.** Karánsebes, Oláhlaposbánya, Rézbányaváros, Rimaszombat, Szalárd. — **5.** Abádszalók, Bükkösd, Jászárokszállás, Kecskemét, Kiszombor, Kula, Kupfalva, Magyarós, Mitrovitza, Pankota, Pécs, Soroksár, Tiszalök, Ujpecs, Versecz. — **6.** Baranyavár, Bellus, Börzsöny, Debreczen, Deveser, Dezer, Dombó, Eperjes, Kétegyháza, Kismarton, Kürt, Lelesz, Ljubesica (Varasdm.), Mártonhely, Mekényes, Mezökeresztés (Borsodm.), Nádudvar, Nagydorog, Nagymarton, Naszvad, Pápócz, Prázsmár, Rajka, Sárd, Sárvár, Szentjobb, Szil, Tarczal, Üllő, Vágújhely, Vaja, Várpalota, Vizakna. — **7.** Aranyosmaróth, Bereczk, Kerka-zentmiklós, Mihályi, Nagydobrony, Nagyoroszi, Nagyszöllős (Ugocsamegye), Niczkylava, Ottóvolgy, Pásztó, Sellye, Széplak (Biharm.), Szerednye, Velence, Veszprém.

Cărbuni de fag

în ori-ce cantitate
să caută spre
cumpărare.
Oferte sunt a să
înainta la domnul

CAROL GROSS, Orăștie (Szászváros).

! 0:0:0:0:0:0:0:0:0 Creamul și săpunul de benzoe mygdale
conservează mai bine fața și minile! 0:0:0:0:0:0:0:0:0 !

Preparatele lui **CORNEL DEMETER** să pot căpăta
în farmacia **N. VLAD, Orăștie (Szászváros).**

Cremă de benzoe mygdale. Cremul de benzoe mygdale servește pentru conservarea, înfrumșetarea și albirea feței și a mânilor, dând totodată și o fineță deosebită. Delătorează tot felul de necurătenii de pe mâni și față, precum: pete, bubițe, sgrăbunțe, pistonii (miteser) precum netezește și sbărciturile. — Conținutul cremului acestuia e nestrucios pentru față și mâni. **Prețul 60 fileri.**

Săpunul de benzoe mygdale foarte fin și excelent pentru toaletă. E preparat din mirosoși plăcute de flori. Albește și netezește pielea. **Prețul 70 fileri.**

Prav contra asudatului. Cu efect foarte bun acelora cari asudă tare. — **Prețul 50 fileri.**

Prav contra opăritului la copii. Mamelor deosebit e recomandabil a întrebuința la copii lor acest prav, deoarece împiedică dezvoltarea diferitelor exceme și bube cari să produc prin udul și asudatul copiilor. **Prețul 50 fileri.**

! Prav pentru porci, cai și vite! Efect minunat! Prin întrebuințarea acestui prav, porcii, vitele și caii să îngrășe, au poștă de mâncare și vacile dau lapte mult și bun! **Prețul 60 fileri.**

HÂRTIE PENTRU MUȘTE 10 fileri.

Diferite mirosoși de parfumuri franceze de prima calitate să pot căpăta după măsură.

Săpunul de benzoe mygdale e cel mai bun în întrebuințare. Săpunuri foarte bune și fine și deosebit plăcut mirosoși, să prepară din flori de vioarele, marguerite și scumpină (Iorgovan) à 70 fil., precum și săpun de ouă à 20 fil. bucata.

Instrucțiuni pentru prepararea rumului, a diferitelor liqueruri și beuturi!

!! THEE FOARTE FINĂ !!

! Alegere mare în perii de dinți, în diferite prețuri!

In atențiunea damelor!

Pentru conservarea frumșeții feței un preparat excelent este

CREMA-BLANKA

a lui **ERŐS.**

Prin întrebuințarea acestui preparat nestrucios, neconținând argint viu și materie de plumb, să delătorească tot felul de necurătenii de piele, pistruți, sgrăbunțe, mâncărimi etc. Să poate întrebuința și ziua, lipsit fiind de materii unsoase. — **Prețul unei tighii 1 coroană.**

Săpunul pentru această cremă costă 80 fileri.

Puderul-Blanca a lui Erős de culoare albă, roză și crem, face să dispară luciul pielei, din care motiv să înviorează pielea feței. — **Prețul unei cutii K. 1-20**

Feriti-vă de imitațiuni!

Trimite cu posta prin ramburs ori după trimiterea banilor înainte, preparatorul:

ERŐS ALADÁR, farmacist în **DÉVA.**
(farmacia „Holló”-hoz).

Mare depozit de unelte chirurgice, bandage, parfumerii francezești, ape și paste de dinți, săpun medicinal și de toaletă.

7-10

CUMPĂRAȚI!

Biblioteca »Bunul Econom«

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile«.
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor«.
3. »Sămânța plantelor agricole și sămânțatul lor«.
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor«.
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală«.
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a ale îmbunătăți«.
7. »Agricultura generală. Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul«.
8. »Ingrășemintele. Irigațiunile (udarea sământului)
- 9—10. »Prăsirea păsărilor de casă (gălițe hoare). Găinile, curcile, găinușele (bibilicele), gășcele, rațele, porumbii (porumbeii)«.
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara orzul, ovésul, meiul, hirișca, cucuruzul (porumbul)«.
12. Cartoful, napol (sfecla), inul, cânepa, rapiță fasolea, linte, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari corne și bivoliilor«.

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom« Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pământ.

Tipografia „MINERVA” în Orăștie,

Fondată în anul 1888.

Tipografia „MINERVA”

e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comande prompt, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri ieftine. Totodată să îngrijește ca acelea să fie estetic lucrate, după cele mai nouă modele.

Până de prezent să bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, să roagă de binevoitorul sprigin al institutelor românești și al privaților.

Tot aci să tipărește:
„BUNUL ECONOM”
revistă ptru agricultură
industrie și comerț.

Comandele
din afară să
efectueze repede!

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviează

Deosebită atențiune rării, că acest aparat de 20

(191)

Nu e mijloc secret pe lângă garanție e a se da împrejuvindecă boale vechi de ani.

119—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fîșturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârșciuri de stomac, lipsa poftiei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența pinsomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimită banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« deoarece »Ciasul-Volta« atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/G. colțul strada Kálman.

Syrup de zmeură „Demeter”

I. calitate, curat, numai din suc de zmeură preparat.

1 kilogram costă 1 cor. 20 fil. ¼ kilogram. 40 fil.

Să capătă în farmacia N. VLAD în Orăștie (lîngă collegiu).

Cine are de vânzare miere de stup și oară în ori-ce cantitate, să se adreseze la administrația foaiei noastre în Orăștie, de unde i-să va spune prețul cu care să cumpără.